

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for Jotunheimen og Utladalen
nasjonalparkstyre**

Møtested: E-postmøte

Dato: 22.08.2019

Tidspunkt:

Eventuelt forfall må meldast snarast til underteikna på e-post eller SMS til 94880564.
Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Ber om tilbakemelding på vedlagt sak innan torsdag 22. august kl. 16:00.

Med helsing

Kari Sveen
nasjonalparkforvaltar

**Jotunheimen
nasjonalpark**

Telefon: 61 26 62 03

Mobil: 948 80 564

E-post: FMOPKSV@fylkesmannen.no

Web: www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen/

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST	Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2019 - Bruk av drone for filming i Hurrungane - Norrøna Sport AS v/ Chris Holter		2019/15752

Arkivsaksnummer:	2019/15752-2	Saksbehandlar:	Kari Sveen	Dato:	17.08.2019
------------------	--------------	----------------	------------	-------	------------

Utval	Utvalssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Jotunheimen og Utladalen nasjonalparkstyre		22.08.2019

Jotunheimen NP - Dispensasjon - 2019 - Bruk av drone for filming i Hurrungane - Norrøna Sport AS v/ Chris Holter

Innstilling fra forvaltar

Med hjemmel i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark, § 3 pkt 7.3, avslår Arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen søknad fra Norrøna Sport AS v/ Chris Holter om dispensasjon for bruk av drone til filming Hurrungane.

Villreinstammen i Vest-Jotunheimen er sårbar, og tiltak som bidrar til markedsføring og økt trafikk inn til dette området kan gå ut over verneverdiene, og dermed være i strid med verneformålet. Tiltaket blir ikke vurdert å være i samsvar med vilkår satt i naturmangfoldlovas § 48 om at dispensasjon bare kan gis for tiltak som «*ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt.*»

Med henvisning til føre-var-prinsippet og hensynet til økosystemtilnærming og samla belastning blir det ikke gitt dispensasjon for reklamefilming, da dette vil skape uheldig presedens for seinere saker.

Revisjon av forvaltningsplanen pågår, og overordna retningslinjer for nye aktiviteter i det sårbare området for villreinen i Vest-Jotunheimen vil utarbeides i nær dialog med villreinnemnda og i tråd med føringer gitt i verneforskrifta.

--- slutt på innstilling ---

Dokument i saka

- Søknad ved e-post av 13.08.19 fra Norrøna Sport AS v/ Chris Holter.
- Sak AU-4/2016 – Avslag på søknad om droneflyging for filming av skikjøring i Hurrungane
- Sak AU-5/2016 – Avslag på søknad om droneflyging for filming av bestigning av Ringstind i Hurrungane
- Styresak 13/2017 – Avslag på søknad om droneflyging for bakgrunnsfilming i Hurrungane til TV-serie

Saksopplysninger

Søker er i telefonsamtale orientert om at filming til reklameformål ikke er innenfor etablert forvaltningspraksis, da det vil skape uheldig presedens ved at det da må påregnes mange lignende søknader med forventning om lik behandling. Søker insisterte likevel på å få en behandling av søknaden. Administrativ behandling betyr avslag, i tråd med etablert praksis. Søker ønsket vurdering fra styret. Filming er planlagt før neste styremøte, og saka legges derfor fram for arbeidsutvalget, i hht. delegering fra styret. Søknaden har følgende ordlyd:

«Med henvisning til telefonsamtale med Kari Sveen 12.08.19

Welcome to Nature er Norrøna's slagord, og det har det vært siden 1929.

I Norrøna's 90års jubileum har vi samlet en internasjonal turgjeng på 15 personer i perioden 27-30 august, som skal gjøre en krysning av Jotunheimen. Fra Vetti Gard- via Hytta på Bandet- Store Skagastølstind- og ned til Turtagrø. Dette skal dokumenteres i form av bilder og film. Selve filmen skal inspirere til turglede for alle, og bærekraftig ferdsel i naturen- verdier vi er opptatte av. Filmene skal inneholde historiske bilder fra overnattingsstedene, tidligere bestigninger og legendariske klatrere som Slingsby, Mohn og Bherateau. Dette mikset med kontemporært naturmateriale fra turen. Både Vetti Gard og Turtagrø, stiller seg svært positive til prosjektet.

Guidene på turen er arrangert av Sigurd Felde.

Vi søker med dette tillatelse med å fly drone i området. Opptaket vil være avgrenset rundt nevnte områder.

Det er en drone av typen DJI Mavic 2 Pro, som er av de minste og mest lydløse på markedet. Dronepiloten har RO1 lisens fra Luftfartstilsynet og mange års erfaring med å fly droner i høyfjellet.

Vi ønsker ikke å forstyrre omgivelsene vi ferdes i, og filmer kun hvis det ikke er dyr og andre mennesker i områdene.

Filmene skal ikke være produktfokusert, det er den norske naturen i området som er viktigst, men Norrøna vil være synlig i filmene.

Derfor tilbyr vi oss å skreddersy en egen film til kommune og forvaltning, som viser naturen, opplevelsen fra turen, og de historiske øyeblikkene- uten fokus på produkter.

Filmene står fritt til å brukes, så lenge fotografene blir kreditert.

Vedlagt litt inspirasjon rundt filmprosjektet.

Vi ser frem til svar.»

Merknad: Tilbudet om en skreddersydd film – uten fokus på produkter – til kommune og forvaltning blir ikke nærmere kommentert, da det vil være i strid med god forvaltningsskikk å motta noe som kan bidra til å skape tvil om korrekt og objektiv saksbehandling.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

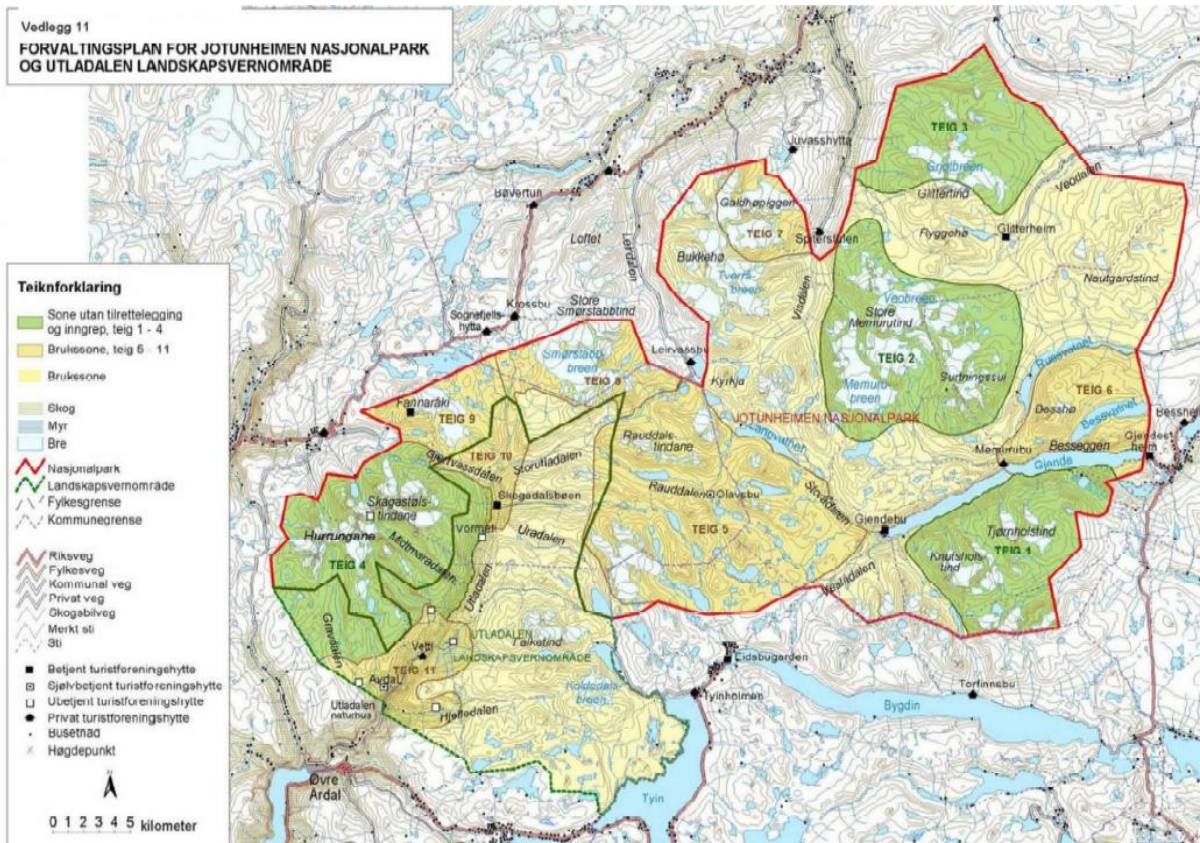
Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhold av vedtekter revidert 13.08.2015. Styret har i møte 11.05.16 delegert nærmere definerte saker til arbeidsutvalget og nasjonalparkforvalter.

Verneformål – forskrift

Verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14 har forbud mot bruk av «modellfly og liknende» i nasjonalparken (§ 3 pkt. 7.3 om støy). Det er tolka at «og liknende» omfatter droner. Det er ikke spesifisert unntaksregel for denne typen tiltak, og søknad om dispensasjon må behandles etter den generelle dispensasjonshjemmelen i § 4, dvs. vurdering etter naturmangfoldlova § 48.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanutkastet fra 2008 gir ikke føringer for bruk av droner, ettersom det var en lite utbredt teknologi da planen ble utarbeidet. Regler for bruk av «modellfly og liknende» kom inn i verneforskrifta ved revisjonen i 2014. Forvaltningsplanen deler inn verneområdet i ulike soner etter grad av tilrettelegging, og gjennom differensiert forvaltningspraksis tas det sikte på å bevare områdene markert med grønt på forvaltningsplankartet mest mulig uforstyrret. Sonene gjelder både for tekniske inngrep og ulike aktiviteter, for eksempel bruk av droner. Hurrungane ligger i grønn sone med svært streng dispensasjonspraksis, og dronesøknader her blir i all hovedsak avslått. Kartutsnittet under viser sonedelinga i forvaltningsplanen:

Naturmangfoldlova

Naturmangfoldlova § 48 setter svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruksjer fra overordna myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene for vernevedtaket, men skal fange opp uforutsatte eller spesielle tilfeller som ikke var vurdert på vernetidspunktet.

Formålet med vern av nasjonalparken er «- - å ta vare på eit stort, samanhengjande og villmarksprega naturområde i overgangen mellom austlandsk og vestlandsk fjellnatur som inneheld særprega og representative økosystem og landskap utan tyngre naturinngrep.

Vidare er formålet med vernet å ta vare på:

- Eit høgfjellsøkosystem med eit eigenarta og variert naturmangfold, medrekna artar, bestandar, naturtypar og geologi
- - - -
- Leveområde for villreinen
- - - -

Ålmenta skal ha høve til uforstyrtra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Alle dispensasjoner skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovas §§ 8-12.

Presedens

Det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i nml § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, så det er svært viktig å vurdere presedensvirkningen nøye. Likebehandlingsprinsippet gjør at det kan bli vanskelig å sortere mellom de mange aktørene som ønsker å filme innen nasjonalparken. Det er siste åra behandla mange dronesøknader i Jotunheimen, og de aller fleste søknader om bruk av drone i sårbare område har fått avslag. Det er i tidligere saker behandla av styret / arbeidsutvalget åpnet for begrensa bruk av drone

for filming/fotografering med formål felles markedsføring i regi av reiselivsselskapa. Det er i disse sakene vektlagt om de aktuelle områdene tåler markedsføringa som dronefilmene bidrar til, og det er satt tydelig skille mellom de sårbare grønne sonene og de mer robuste områdene vist med gult i forvaltningsplanen.

Men også i de gule sonene er det viktig å unngå at det på sikt blir så mange unntak at det uthuler forbudet som er tydelig uttrykt i den reviderte verneforskrifta fra 2014. I grønne soner gis det normalt ikke dispensasjon.

Vurdering

En elektrisk drone er knapt hørbar på litt avstand, så ut fra støyhensyn er sjølve filminga lite problematisk så lenge opptaka skjer i god avstand fra dyr/fugler og det vises hensyn til andre brukere. Indirekte vil likevel filmopptak som promoterer sårbare område overfor nye brukere kunne gi negativ effekt, ved at sårbare områder og arter blir utsatt for forstyrning i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året. Når det gjelder kommersiell filming er det innvilga enkelte dispensasjoner for felles markedsføring i regi av destinasjonsselskapene innen de såkalte «brukssonene» vist med gult i forvaltningsplanen, der det er vurdert at verken sjølve filminga eller effekten av å markedsføre området blir vurdert å komme i direkte konflikt med verneverdiene. I grønne soner er det ikke ønskelig med promotering som kan bidra til økt ferdsel, og her får de fleste sakene avslag.

Reklamefilmer blir anbefalt lagt utenom nasjonalpark, da det vil komme svært mange søknader om en først åpner for slike unntak. Det er ingen restriksjoner på filming fra bakken, så markedsføringseffekten kan nok i praksis bli nesten den samme. Likevel vil det være i strid med verneforskrifta å gi dispensasjon for en aktivitet som forskrifta har satt konkret forbud mot.

Vurdering etter §§ 8-12:

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8 i nml.) er ganske bra når det gjelder villrein, men det er vanskelig å forutsi hvordan promotering av et område gjennom ulike typer filmer vil virke inn på bruken av området. Etter §9 i nml. skal forvaltningsmyndighetene ta hensyn til «føre-var prinsippet» og vurdere den samla belastninga i området (§10 i nml.). Droner begynner å bli ganske vanlig og svært mange ønsker å filme de majestetiske fjella i Hurrungane. Samtidig er det her en villreinstamme som blir stadig mer pressa av forstyrrelser som gjør at reinen trekker unna, slik at stammen får mindre og mindre areal til disposisjon. Ut fra økosystemtilnærming og samla belastning kan det ikke anbefales å gi dispensasjon fra verneforskrifta for å lage enda mer spektakulære filmer enn det en får med vanlige håndholdte kamera.

Hurrungane og villreinområdet er i forvaltningsplanen vist som teig uten ny tilrettelegging eller inngrep, og i omtalen står bl.a.: «*Hurrunganeområdet er viktig for villreinen. Det er difor viktig at det ikkje vert gjennomført tilretteleggingstiltak som fører til auka ferdsel, og at tiltaka medverkar til at ferdsla held seg på faste stader.*» For bevaring av verneverdiane i et langsiktig perspektiv må det tas overordna vurdering av samla påvirkning, framfor å gi enkelttillatelser som vil skape presedens for påfølgende søknader.

Konklusjon

Ut ifra ei samla vurdering kan det ikke anbefales å gi dispensasjon i dette tilfellet.

Den vesle villreinstammen i Vest-Jotunheimen er sterkt pressa, og er sårbar overfor den stadig økende ferdselen gjennom større og større deler av året. Dronefilmer som profilerer området vil nå fram til svært mange, og kan bidra til å trekke enda flere besøkende til området. Tiltaket blir derfor vurdert å være i konflikt med naturmangfoldlovas § 48, som understreker at dispensasjon i medhold av denne regelen bare er aktuelt for tiltak som ikke er i konflikt med verneformål eller kan gå ut over noen av de definerte verneverdiene. Villrein er blant de definerte verneverdiene, og sjøl om filminga vil foregå på en måte som ikke forstyrrer, kan markedsføringseffekten av filmene skape økt trafikk til området – også i perioder da reinen er svært sårbar overfor forstyrrelser.